PRÁVNICKÁ
FAKULTA

Posudek oponenta diplomové práce

Student:.....Karel Nippert

Studijní program a obor.....Právo a právní věda / Právo

Název práce: .....Obchodní korporace a náboženská výhrada svědomí

Vedoucí diplomové práce: .....Jaroslav Benák

Oponent diplomové práce: .....Kateřina Šimáčková

Rok odevzdání práce: 2018

Náročnost tématu práce

Zvolené téma je bezpochyby originální, neboť zvolené téma ani jeho dílčí části nebyly v české odborné literatuře doposud plně traktovány. Autor se nespokojil s "pouhou" případovou studií se zaměřením na její přenositelnost do českého (evropského) prostředí, ve své práci představil podrobný rozbor náboženské výhrady svědomí s ohledem na dosavadní judikaturu Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Jednotlivé judikatorní závěry nadto autor vždy zařadilo do teoretického rámce koncepce obchodních korporací jakožto právnických osob, který si hned na začátku definoval. S ohledem na to je práce přínosná a současně se striktně drží tématu tak, jak je vymezeno v úvodu a v zadání diplomové práce.

Splnění cílů práce

Cíle, jež si autor vytyčil, byly beze zbytku naplněny. Autor prokázal schopnost vyzrálého uvažování v širších souvislostech. Práce v důsledku toho přesahuje obvyklou úroveň diplomových prací.

Teoretická a obsahová část práce

Posuzovaná diplomová práce představuje ucelené a jedinečné pojednání o tématu. Autor nejprve představil případ Nejvyššího soudu USA, který obchodní korporaci přiznává náboženskou výhradu svědomí a dále deklaroval, že se hodlá zabývat tím, zda by podobně i ve sféře české Listiny základních práv a svobod a evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod mohly obchodní korporace náboženskou výhradu uplatnit. Za tím účelem proto nejprve vymezil teoretický rámec historického a moderního vnímaní obchodních korporací jakožto fiktivních osob. Zabýval se mimo jiné tím, do jaké míry lze právnickým osobám „vtisknout" záměr zakladatele takové korporace a do jaké míry je tato korporace spojena s jejím personálním substrátem (vedení, zaměstnanci apod.) Jedná se o mimořádně zajímavé otázky s ohledem na pojednávané téma.

Dále se autor zabývá korporacemi ve sféře základních práv, a to jak na úrovni Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tak na úrovni Listiny základních práv a svobod.
Následně vymezuje téma náboženské výhrady svědomí a představuje tento institut rovněž z hlediska historického. Nutno podotknout, že ačkoliv se práce zaměřuje na náboženskou výhradu, na mnoha místech se autor dotýká rovněž světské výhrady – nejedná se však ani o drobné vybočení z tématu, neboť autor pracuje s tímto dílčím tématem účelně, když například srovnává koncept světské a náboženské výhrady v judikatuře českého Ústavního soudu k povinnému očkování.
Kapitola 5 zabývající se korporátní výhradou pak *de facto* představuje přehledné shrnutí veškerých dílčích závěrů, k nimž autor v průběhu práce dospěl. Žádné z argumentů autora tak nejsou pro čtenáře překvapivé, neboť jsou všechny podloženy předcházejícími kapitolami práce. Autor zde propojuje teorii s *case law* a věnuje se uplatnitelnosti těchto závěrů v českém prostředí.
S ohledem na vymezení tématu autor pracuje hojně s judikaturou angloamerického *common law*, je však spolehlivě schopen čtenáře vždy přesně upozornit na rozdíly ve srovnání s kontinentálním systémem. Používá relevantní pojmy z kontinentálního právního prostředí a práce je v důsledku toho přesná, nikoliv zavádějící.
Možná je škoda, že u shrnutí obchodních korporací v kapitole 2 i dále autor opomíjí rodinný závod podle § 700 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Zahrnutí rodinného závodu do práce by mohlo být zajímavé z hlediska míry, proměnlivosti a vážnosti hodnotového zaměření korporace v souvislosti s výhradou, kterému se autor věnuje v průběhu práce (mj. na straně 74). U rodinného závodu totiž lze předpokládat jistá míra konzistentnosti (a rovněž z hlediska případného přezkumu soudem i transparentnosti) jeho názorů (resp. svědomí).
Z hlediska koncepce jednotlivých kapitol autor čtenáře provádí od teoretického rámce s vymezením obecných principů až ke konkrétním případům judikatury a praxe. Autor pracuje v každé kapitole (i subkapitole) s dílčími závěry. V důsledku toho je práce čtenářsky přívětivá a přehledná, neboť je vždy jasné, co autor dále pro účely následujících kapitol považuje za prokázané.
V případech, kdy autor již (s ohledem na naplnění účelu práce) dále nerozvíjí některé z dílčích podtémat, vždy v textu práce nebo v poznámkovém aparátu odkazuje na další relevantní informace a odkazy, což svědčí o širším přehledu autora i o těchto parciálních otázkách, jež nakonec do samotné práce nebyly zahrnuty.
Autor prokázal schopnost samostatného a vyzrálého uvažování. Vlastní postřehy autora jsou jednoznačně identifikovatelné. Zejména kapitola 5 práce pak může být (po redakčních úpravách) v budoucnu autorem publikována.

Formální úroveň práce

Autor se vyjadřuje precizně a i z hlediska akademických textů na výborné úrovni. Až na pár překlepů (v interpunkci) práce neobsahuje žádné gramatické nedostatky. Rovněž členění práce je zcela přehledné a logické.

Návrh klasifikace diplomové práce

Práci navrhuji hodnotit stupněm výborně (A) v případě dobře zvládnuté obhajoby.

Stupeň	označení	Hodnota
Výborně	A	1
Velmi dobře	B	1,5
Dobře	C	2
Uspokojivě	D	2,5
Vyhovující	E	3
Nevyhovující	F	4

Doporučení pro rozpravu

Při obhajobě své práce by mohl diplomant rozvést myšlenky, které již ve své práci nastínil:
Má účel, za kterým je společnost založena, nějaký vliv na ústavněprávní subjektivitu v oblasti základních práv? Mělo by pro řešení případu Hobby Lobby nějaký význam, kdyby se odehrál v českém prostředí a jednalo by se o osobní společnost? ZOK totiž v ustanovení § 20 odst. 1 stanoví, že "osobní společnost může být založena jen za podnikatelským účelem nebo za účelem správy vlastního majetku".
Mohla by česká právnická osoba uplatnit (úspěšně) výhradu svědomí v souvislosti s vyviněním ze své trestní odpovědnosti? Nechť případně diplomant rozvede nějaké hypotetické příklady.

V Brně dne 31. srpna 2018

oponent diplomové práce

Masarykova univerzita, Právnická fakulta

Veveří 70, 611 80 Brno, Česká republika
T: +420 549 49 1211, E: info@law.muni.cz, www.law.muni.cz